

Vj-136/2004/15.

A Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa a **Fővárosi Csatornázási Művek Rt.** (Budapest) eljárás alá vont vállalkozással szemben gazdasági erőfölénnyel való visszaélés miatt, hivatalból indult versenyfelügyeleti eljárásban, tárgyaláson kívül, meghozta az alábbi

h a t á r o z a t á t

A Versenytanács az eljárást megszünteti.

A határozat felülvizsgálatát az ügyfelek a kézhezvételtől számított harminc napon belül kérhetik a Fővárosi Bírósághoz címzett, de a Gazdasági Versenyhivatalnál benyújtható keresettel.

I n d o k o l á s

I.

Az eljárás indítása

1. A Fővárosi Bíróság a 18.G.41081/2002/32. számú, 2004. június 22-én kelt végzésében megkeresést intézett a Gazdasági Versenyhivatalhoz (GVH) annak megállapítására, hogy a fenti számú per tárgyát érintően az eljárás alá vont Fővárosi Csatornázási Művek (a továbbiakban: FCSM) Rt. részéről megállapítható-e a gazdasági erőfölénnyel való visszaélés Budapest XVI. kerületi Önkormányzattal (a továbbiakban: Önkormányzat) szemben az ügylet jellegének megfelelő üzleti kapcsolattól való indokolatlan elzárkózás formájában. Ez a magatartás sértheti a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló, többször módosított 1996. évi LVII. törvény (Tpv.) 21. § c) pontjában foglaltakat.
2. A fenti számú per tárgyát az képezte, hogy a perbeli alperes (jelen eljárás alá vont) vállalkozás csak azzal a feltétellel vállalta volna az Önkormányzat által és pénzeszközeiből megvalósított csatornaszakaszok üzemeltetését, ha azt térítésmentesen tulajdonba kapja. A Tpv. 86. § (3) bekezdése szerint, ha a bírósági perindításra jogosult a 86. § (2) bekezdésének f) pontja alapján indított keresetet, a bíróság az ügylet jellegének megfelelő üzleti kapcsolat létrehozásától való indokolatlan elzárkózás megállapítása végett a Gazdasági Versenyhivatalt keresi meg, amely a megkeresés alapján köteles eljárni.
3. A bírósági megkeresés alapján a versenyfelügyeleti eljárás 2004. augusztus 8-án indult.

II.

Az eljárás alá vont vállalkozás

4. Az FCSM Rt. 1993-ban alakult át önkormányzati közüzemi vállalatból egyszemélyes, 100 %-ban önkormányzati tulajdonú részvénytársasággá. 1997-ben a tulajdonosi jogokat gyakorló Fővárosi Közgyűlés a Berliner Wasser Betriebe (B.W.B.) és a Compagnie Générale des Eaux (C.G.E.) alkotta konzorciumnak adta át 25 évre az FCSM alaptőkéjének 25%+1 szavazati hányadát megtestesítő részvénytársaságot, illetve ezzel egyidejűleg üzemeltetési és irányítási jogosultságot. A konzorciumot alkotó vállalkozások az irányítási jogok gyakorlására létrehozták a Csatornaüzemeltetési Holding Rt-t.
5. A konzorciumot alkotók később a Berlinwasser Holding AG, illetve a Vivendi Environment vállalkozásokra ruházták át a fent említett részvénytársaság tulajdonjogát. A részvények fennmaradó 75%-1-nyi többsége továbbra is a Fővárosi Önkormányzat tulajdonában van.

6. Az eljárás alá vont többségi irányítással rendelkezik az FCSM Mélyépítő Kft, valamint kisebbségi tulajdoni hányada van néhány más, a főtevékenységét nem érintő vállalkozásban.

7. Az eljárás alá vont főtevékenysége a közüzemi csatornaszolgáltatás, amelyet a Budapest területén keletkezett szenny- és csapadékvíz közüzemi elvezetése, kezelése, valamint a befogadóhelyre való eljuttatása révén fejt ki. Az eljárás alá vont szolgáltatásait Budapest közigazgatási határán kívül levő néhány település szennyvizére vonatkozóan is kifejt, amely települések a fővárosi hálózatra csatlakoztak. Az FCSM a fentiekben túlmenően közfeladatként üzemelteti Budapest ár- és belvízvédelmi rendszerét is.

IV.

Az érintett piac és a gazdasági erőfölény

8. A Tptv. 14. §-ában rögzítettek szerint az érintett termékpiacot a megállapodás tárgyát alkotó áru figyelembevételével kell meghatározni, tekintettel keresleti és kínálati helyettesíthetőség szempontjaira is.

9. Jelen eljárásban a termékpiac értelemszerűen a Budapest területén keletkezett (illetve az agglomeráció egy részétől átvett) szenny- és csapadék víz közüzemi elvezetése, kezelése, valamint tovább juttatása.

10. Az érintett terméként meghatározott tevékenység végzésére a kijelölt közszolgáltató, jelen esetben az FCSM Rt. kizárólagos jogosultsággal rendelkezik, amely jogszabályi előírásokon alapul.

11. Az eljárás alá vont tevékenységének közüzemi jellegéből adódóan a fentebb meghatározott földrajzi (ellátási) területen monopol helyzetben van, más szolgáltató belépése az érintett piacra a 4. pontban leírt szerződési feltételek alapján nem várható, ezért az eljárás alá vont gazdasági erőfölényes helyzete, figyelemmel a Tptv. 22. §-ában foglaltakra, kétség kívül fennáll.

V.

A vizsgált magatartás

12. A fent meghatározott közüzemi tevékenység hatósági árformába sorolt szolgáltatás, amely díjainak megállapítását, valamint a tevékenység ellenőrzését a Fővárosi Önkormányzat végzi a Fővárosi Közgyűlés 75/2003.(XII.31.), a 1422/1996. (X.31.), továbbá a 4/1995.(II.13.) sz. rendeletei által meghatározott keretek között.

13. A FCSM Rt. a közüzemi szolgáltatásait részben saját tulajdonú, részben pedig üzemeltetésre átvett, de tulajdonába nem adott eszközök igénybevétele útján végzi. Az utóbbi esetekben a működés alapját az adott eszközök (létesítmények) tulajdonosaival kötött külön üzemeltetési szerződések képezik.

14. A csatornamű üzemeltetéséhez szükséges létesítmények egy része a szennyvíz elvezetését biztosítja (hálózat és közbülső átemelőtelepek), másik része pedig a szennyvíz befogadóhoz történő eljuttatását. A 2003. dec. 31-i állapot szerint a fővárosban 4.915 km közcsatorna üzemelt, amelyből 4.663 km szerepelt saját tulajdonként az FCSM eszköznyilvántartásában, 193 km kerületi beruházás keretében épült csatornahossz, és 89 km a Fővárosi Önkormányzat tulajdonában áll.
15. A jelen eljárás tárgyát képező csatornaszakaszok a (XVI. ker.) Önkormányzat tulajdonában lévő részben 1998-2000, illetve 2001. évben címzett- és céltámogatásokból megvalósult beruházások, amelyek üzemeltetésére vonatkozóan 2002. júniusában az Önkormányzat szerződéses ajánlattal fordult az eljárás alá vonthoz azzal, hogy e csatornaszakaszok használatát a jövőben csak bérleti díj fizetése fejében engedi át az eljárás alá vontnak. A szerződéses ajánlat szerint a csatornaszakaszok tulajdonjoga csak a szerződéses időtartam (15, ill. 20 év) lejártát követően kerülne át az FCSM tulajdonába. A szerződés időtartama alatt a karbantartás az FCSM, a hálózat fejlesztése és bővítése az Önkormányzat feladatát képeznék.
16. Az eljárás alá vont azonban csak azzal a feltétellel hajlandó a kerületi önkormányzatok beruházásában épített csatornák üzemeltetésére szerződést kötni, ha az érintett csatornaszakaszokat az önkormányzatok térítésmentesen a tulajdonába adják. Indoklása szerint azért, mert a tulajdonába át nem adott közcsatornák üzemeltetéséért beszédhető hatóságilag megállapított csatornadíjak nem nyújtanak fedezetet az Önkormányzat által követelt bérleti díjra.
17. A FCSM Rt. a kérdéses csatornaszakaszt – hasonlóan más, kerületi önkormányzati beruházásban épült, vitatott tulajdonjogú, de a főváros területén lévő létesítményhez – Fővárosi Önkormányzattal kötött szerződés alapján jelenleg elkülönített nyilvántartásban, ún. "kényszerüzemeltetési" formában működteti, és beszedi a hatóságilag megállapított csatornadíjat.

VI.

Az eljárás alá vont álláspontja

18. Az eljárás alá álláspontja szerint az Önkormányzat fent említett ajánlata tartalmát tekintve bérlettel vegyes adás-vételi szerződés, azaz lízingszerződés. Az ajánlat konkrétan arra irányul, hogy az FCSM 15, ill. 20 év alatt bérleti díjként fizesse meg a beruházás bekerülési költségét, amely ezt követően menne át térítésmentesen az üzemeltető tulajdonába. Ezt a szerződéses ajánlat közszolgáltatásra vonatkozik, ezért nem lehet versenyjogi kérdés.
19. Az FCSM Rt-t mint közszolgáltatót az alapító okiratában rögzített közfeladatok ellátásra hozták létre, amelyek között nem szerepel a közszolgáltatás ellátáshoz szükséges közműrendszer, közcsatorna hálózat biztosítása, bővítése vagy fejlesztése.
20. A Fővárosi Közgyűlés és az FCSM közötti közüzemi szerződésben foglaltak szerint az eljárás alá vont mindenkor átveszi és üzemelteti a Fővárosi Önkormányzat által

részére tulajdonába átadott eszközöket, maradéktalanul és folyamatosan ellátja a közüzemi szolgáltatással kapcsolatos feladatokat. Az FCSM tulajdonába át nem adott eszközöket külön üzemeltetési szerződés alapján működteti biztosítva a fogyasztók részére az egységes közüzemi szolgáltatást.

21. Álláspontja szerint a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény (Vgtv.) alapján az FCSM nem is jogosult a helyi (kerületi) önkormányzat törzsvagyonaiba tartozó víziközmű üzemeltetésére, mivel erre csak a kerületi önkormányzat saját többségi tulajdonában álló gazdálkodó szervezet jogosult.

VII.

Az Önkormányzat álláspontja

22. A versenyfelügyeleti eljárás tárgyát (is) képező szerződéses ajánlat haszonbérleti jellegű szerződéses viszonyt kíván létrehozni a tulajdonos Önkormányzat és a használatba vevő FCSM között. Hasonló jellegű jogviszony jött létre az ország több megyéjében is, ahol az önkormányzatok nem adták át a közművagyonot a szolgáltatónak. Hasonló szerződés áll fenn a Fővárosi Önkormányzat és az FCSM között, illetve maga a Fővárosi Önkormányzat is ezt javasolta megoldásként a kerületi önkormányzatok számára.

23. Álláspontja szerint az FCSM azáltal, hogy erre vonatkozó szerződés nélkül, az Önkormányzatot a tulajdona hasznosításáért megillető térítés nélkül hasznosítja annak tulajdonában álló csatornákat, illetve hogy elzárkózik az ezt a helyzetet orvosolni szándékozó, vagyis a tulajdonos felé díjfizetési kötelezettséget is tartalmazó szerződés megkötésétől, ugyanakkor beszedi a ráfordításait meghaladó csatornadíjakat, visszaél a csatornák üzemeltetésével összefüggésben meglévő gazdasági erőfölényes helyzetével.

24. A kérdéses csatornaszakaszok önálló, tehát a FCSM által üzemeltetett fővárosi hálózattól különálló működtetése álláspontja szerint műszakilag lehetetlen, amellyel összefüggésben hivatkozik az iratanyaghoz csatolt igazságügyi mérnökszakértő véleményére.

VIII.

A Tpvt. hatálya a vizsgált magatartás vonatkozásában

25. A vizsgált magatartással kapcsolatban elsőként azt kell megvizsgálni, hogy azzal összefüggésben megállapítható-e a Tpvt. hatálya. Az eljárás alá vont vállalkozás a Fővárosi Közgyűlés többségi tulajdonában van, és önkormányzati közszolgáltatási feladatokat lát el, amely magatartásokra – egyebek mellett – a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (Ötv.) előírásai az irányadóak.

26. Az Ötv. 1. § (1) bekezdése szerint a község, a város, a főváros és kerületei, valamint a megye önkormányzata (a továbbiakban: helyi önkormányzat) a feladat- és hatáskörébe tartozó helyi érdekű közügyekben (a továbbiakban: helyi közügy)

önállóan jár el. A (2) bekezdés szerint a helyi közügyek a lakosság közszolgáltatásokkal való ellátásához, a közhatalom önkormányzati típusú helyi gyakorlásához, valamint mindezek szervezeti, személyi és anyagi feltételeinek helyi megteremtéséhez kapcsolódnak. A (3) bekezdés szerint a helyi önkormányzat - a törvény keretei között - önállóan szabályozhatja, illetőleg egyedi ügyekben szabadon igazgathatja a feladat- és hatáskörébe tartozó helyi közügyeket. Döntését az Alkotmánybíróság, illetve bíróság és kizárólag jogszabálysértés esetén bírálhatja felül. A (4) bekezdés alapján a helyi önkormányzat - a választott helyi képviselő-testület által, vagy a helyi népszavazás döntésével - önként vállalhatja minden olyan helyi közügy önálló megoldását, amelyet jogszabály nem utal más szerv hatáskörébe. Az önként vállalt helyi közügyekben az önkormányzat mindent megtehet, ami jogszabályt nem sért. Az önként vállalt helyi közügyek megoldása nem veszélyeztetheti a törvény által kötelezően előírt önkormányzati feladat- és hatáskörök ellátását.

27. Az Ötv 1. § (6) bekezdés alapján a helyi önkormányzat a törvény keretei között: a) önállóan alakíthatja szervezetét és működési rendjét, önkormányzati jelképeket alkothat, helyi kitüntetések és elismerő címeket alapíthat; b) önkormányzati tulajdonával önállóan rendelkezik, bevételeivel önállóan gazdálkodik, az önként vállalt és a kötelező önkormányzati feladatok ellátásáról egységes költségvetéséből gondoskodik. Saját felelősségére vállalkozói tevékenységet folytathat.

28. Az Ötv. 8. § (1) szerint a települési önkormányzat feladata a helyi közszolgáltatások körében különösen: a településfejlesztés, a településrendezés, az épített és természeti környezet védelme, a lakásgazdálkodás, a vízrendezés és a csapadékvíz elvezetés, a csatornázás, a köztemető fenntartása, a helyi közutak és közterületek fenntartása, helyi tömegközlekedés, a köztisztaság és településtisztaság biztosítása; gondoskodás a helyi tűzvédelemről, közbiztonság helyi feladatairól; közreműködés a helyi energiaszolgáltatásban, a foglalkoztatás megoldásában; az óvodáról, az alapfokú nevelésről, oktatásról, az egészségügyi, a szociális ellátásról, valamint a gyermek és ifjúsági feladatokról való gondoskodás; a közösségi tér biztosítása; közművelődési, tudományos, művészeti tevékenység, sport támogatása; a nemzeti és etnikai kisebbségek jogai érvényesítésének a biztosítása; az egészséges életmód közösségi feltételeinek elősegítése. A (2) szerint az (1) bekezdésben foglalt feladatokban a települési önkormányzat maga határozza meg - a lakosság igényei alapján, anyagi lehetőségeitől függően -, mely feladatokat, milyen mértékben és módon lát el.

29. Az Ötv. (4) szerint a képviselő-testület a feladatkörébe tartozó közszolgáltatások céljából önkormányzati intézményt, vállalatot, más szervezetet (a továbbiakban együtt: intézmény) alapíthat, kinevezi a vezetőiket. 1993. december 31. napját követően vállalat már nem létesíthető, gazdasági vállalkozás céljára a képviselő-testület gazdasági társaságot alapíthat, vagy szövetkezet alapítását kezdeményezheti.

30. A Versenytanács kialakult gyakorlata szerint az önkormányzatok egy bizonyos gazdasági magatartásával kapcsolatban akkor egyértelműen megállapítható a Tpvt. hatálya, ha azt az Ötv. értelmében vett közszolgáltatások nyújtásán kívül esően, tisztán tulajdonosi minőségében fejtí ki, illetve a Tpvt. tárgyi hatályának hiánya állapítható meg akkor, ha a magatartást az önkormányzat hatósági funkciójában, a helyi közügyek

intézése során eljárva fejti ki. Az önkormányzati vagyon hasznosításával kapcsolatos magatartások rendszerint mindkét minőségében (tehát mint a közhatalom birtokosát, illetve mint egy vagyontárgy tulajdonosát) érintik az önkormányzatokat. Az önkormányzati vagyon hasznosításával kapcsolatos magatartásokra vonatkozóan a Tpvt. tárgyi hatályának hiánya akkor állapítható meg, ha az az Ötv. 79. § (1) értelmében az önkormányzati törzsvagyon hasznosításával kapcsolatos. Eszerint törzsvagyonnak az az önkormányzati tulajdon nyilvánítható, amely közvetlenül kötelező önkormányzati feladat- és hatáskör ellátását vagy a közhatalom gyakorlását szolgálja. A fentiek alapján a szenny- és csapadékvíz elvezetése, kezelése, illetve a csatornahálózat üzemeltetése nyilvánvalóan kötelező önkormányzati feladatkörök közé tartozik, ezért az önkormányzatok e feladat ellátásával kapcsolatos gazdasági magatartása nem minősül a Tpvt. értelmében piaci magatartásnak. Az Ötv. 63/A § d) pontja a fővárosi önkormányzat kiemelt feladatköröként nevesíti az egy kerületet meghaladó szenny- és csapadékvíz-elvezetési és szennyvíztisztítási feladatokat.

31. Az eljárás alá vont vállalkozás gazdasági magatartása mindaddig nem vonható a Tpvt. hatálya alá, ameddig nem terjed túl az önkormányzatok kötelező közszolgáltatási feladatának teljesítése által megszabott tevékenységi kör határain. Az FCSM – amint azt saját álláspontjában is leszögezte – kizárólag a Fővárosi Önkormányzatot illetően, a vele kötött szerződés alapján köteles üzemeltetni a főváros területén lévő csatornahálózatot és berendezéseket, és e kötelezettsége nem terjed ki a kerületi önkormányzatok hasonló közfeladatainak teljesítésére. Következésképpen, bár a kerületi önkormányzat hatóságként jár el, amikor eleget tesz a szenny- és csapadékvíz elvezetés, kezelés, stb. illetve a tulajdonában lévő csatornahálózat üzemeltetésével kapcsolatos közszolgáltatási feladatainak, ez az államigazgatási jogviszony nyilvánvalóan nem jött létre az Önkormányzat és az FCSM Rt. között két okból. Egyrészt, az Önkormányzatot nem terheli ellátatlan közszolgáltatási feladat megoldásának terhe, hiszen a jelen eljárás tárgyát képező csatornaszakaszokat az eljárás alá vont jelenleg is üzemelteti. A vitatott szerződéses ajánlat fő motívuma ezért nem a közfeladat ellátása, hanem az ezzel kapcsolatos vagyon hasznosítása, hiszen az Önkormányzat elsősorban azt nehezményezi, hogy a FCSM bérleti díjfizetés nélkül hasznosítja az ő tulajdonát képező vagyontárgyat. Másrészt, az Önkormányzat és az FCSM között már csak azért sem keletkezhet közigazgatási jogviszony, mert ez utóbbi a felek között egyfajta alá-fölérendeltségi viszonyt jelent, amelyben az utasítási jog – az Ötv. által megteremtett keretek között – az Önkormányzatot illetné meg az közszolgáltatást végző vállalkozással szemben. Ilyen hierarchikus jellegű viszony keletkezett a fővárosi önkormányzat és az FCSM között, de nincs ilyenről szó az Önkormányzat és az FCSM között. Az FCSM elsősorban gazdasági megfontolások alapján döntött úgy, hogy visszautasítja a szerződéses ajánlatot, hiszen az számára – a jelenlegi helyzethez képest – nyilvánvalóan előnytelen. Következésképpen, a jelen eljárás tárgyát képező szerződéses magatartásra a Tpvt. tárgyi hatálya megállapítható.

IX.

A gazdasági erőfölénnyel való visszaélés vizsgálata

32. A vizsgált magatartás visszaélésszerűségével kapcsolatban azt kell mérlegelni, hogy az eljárás alá vont indokoltan tagadta-e meg az Önkormányzattal az eljárás tárgyát adó szerződések megkötését.
33. Ezzel összefüggésben értékelendő az eljárás alá vont azon védekezése is, hogy az Önkormányzattal való szerződés jogszerű megkötését a Vgtv. kizárja. A Vgtv. 9. § (1) bekezdése szerint az önkormányzat törzsvagyonaiba tartozó víziközművek működtetésére az önkormányzatnak saját többségi részesedéssel gazdálkodó szervezetet kell létrehoznia vagy koncessziós szerződés keretében kell átengednie a nyertes pályázónak. E törvényi kötelezettség teljesítését azonban jelen esetben akadályozza az a tény, hogy a kérdéses csatornaszakaszok működtetése – a csatolt szakértői vélemény szerint – műszakilag csak az FCSM hálózatával együtt, azzal összeköttetésben lehetséges.
34. A kerületi önkormányzatok törzsvagyonaát képező csatornaszakaszok működtetését a fővárosi csatornaüzemeltetés egységes rendszerében lenne szükséges megoldani. Mivel a főváros területén jelenleg is vannak olyan csatornaszakaszok, amelyek tulajdonjoga nem rendezett (vitatott), ilyen egységes rendszer még nem alakult ki. Ennek hiányában jogilag vitatható az az állítás, hogy az FCSM és az Önkormányzat közötti, a jelen eljárás tárgyát képező haszonbérleti szerződések jogszerű megkötését a Vgtv. 9. § (1) bekezdése kizárja. E jogkérdésre is kiterjedően az Önkormányzat és az eljárás alá vont között polgári per folyik.
35. A Tpv. 2000. évi módosítását követően a Tpv. 21. § c) pontja alá vonható annak a kérdésnek az eldöntése, hogy fennáll-e az eljárás alá vont szerződéskötési kötelezettsége. Ezt a kötelezettséget azonban a fenti jogvita eldöntése révén a Versenytanács nem állapíthatja meg, erre a bíróság jogosult. A Versenytanács megjegyzi azonban, hogy a kerületi önkormányzatok által a szennyvízcsatornahálózat-építés ösztönzésére igénybe vehető fővárosi céltámogatásról szóló 10/1999. (IV.23.) Fővárosi Közgyűlés rendelete 6. § (2) bekezdése alapján a fővárosi céltámogatással megvalósult szennyvízcsatorna-hálózatot a fővárosi egységes üzemeltetési szabályok szerint kell üzemeltetni, amelyről a fővárosi önkormányzat és a kerületi önkormányzatnak megállapodást kell kötnie. Az erre vonatkozó megállapodás hiányából vagy eltérő értelmezéséből azonban nyilvánvalóan nem vezethető le az Önkormányzat és az FCSM közötti szerződéskötés kötelezettsége az eljárás alá vont részéről.
36. A Versenytanácsnak jelen eljárásban abban a kérdésben kell állást foglalnia, hogy *versenyjogi alapon indokolt-e* az Önkormányzat által ajánlott szerződés¹ megkötésének

¹ Ebből a szempontból nincs jelentősége a szerződés elnevezésének (haszonbérlet, vegyes bérleti, vagy lízing).

megtagadása. A gazdasági erőfölényben lévő vállalkozás szerződéskötési magatartását az ezzel összefüggésben a Versenytanács korábbi, bíróság által is helybenhagyott határozataiban körvonalázódott elveknek megfelelően kell értékelni. Ezek szerint a gazdasági erőfölényben lévő vállalkozástól sem várható el a saját érdekeivel ellentétes, számára gazdasági hátrányt okozó üzleti kapcsolat létesítése vagy fenntartása (FB. 2.K.32366/1993.), illetve nem kötelezhető a vállalkozás arra, hogy költségtöbblettel járó gazdálkodást folytasson (FB. 2.K. 32527/1992.). Az Önkormányzat által kínált szerződéses ajánlat ellentétes lenne az eljárás alá vont érdekeivel, ha nem kívánja megszerezni a kérdéses csatornaszakaszok feletti tulajdonjogot. A lízing típusú szerződés fontos eleme, hogy a szerződéses idő után a vevő megszerzi a vagyontárgy tulajdonjogát is. Egy, a tulajdonjogot át nem adó haszonbérleti szerződés pedig nyilvánvalóan előnytelen lenne a FCSM számára, hiszen olyasmért kellene bérleti díjat fizetnie, amelynek üzemeltetését jelenleg ilyen díjfizetési kötelezettség nélkül végzi.

37. Az üzletkötéstől való elzárkózás Tpv-t.-be ütközően jogszerűtlen akkor, ha annak versenykorlátozó hatása van, vagy a fogyasztók számára kedvezőtlenebb helyzetet eredményez. A jelen eljárásban egyik esetről sem lehet szó, hiszen az eljárás alá vont gazdasági tevékenységét e szerződés megkötésétől függetlenül monopol helyzetben, kizárólagos jogosultsággal végzi, vagyis a szerződés megkötésétől való elzárkózás a gazdasági versenyt semmilyen módon nem érinti. A fogyasztók a szerződés megkötésétől függetlenül ugyanazt a szolgáltatást, ugyanattól a szolgáltatótól kapják, és mivel a szolgáltatás hatósági áras, annak közvetlen hatása a fogyasztói árra sincs.

38. A fentiek alapján a Versenytanács megállapítja, hogy az eljárás alá vont azon magatartása indokoltsága, hogy elzárkózott az Önkormányzattal a kérdéses csatornaszakaszok üzemeltetésére 2002. júniusában tett szerződés megkötésétől versenyjogi alapon nem vonható kétségbe, ezért e magatartása nem ütközik a Tpv-t. 21. § c) pontjában foglalt tilalomba.

39. A Versenytanács a fentiek alapján, jogsértés hiányában az eljárás megszüntetését látja indokoltnak a Tpv-t. 72. § (1) bekezdés a) pontjában foglaltakra tekintettel.

XI.

Eljárási kérdések

40. A Tpv-t. 72. § (1) a) pontja szerint a versenytanács az eljárást a vizsgáló jelentése alapján megszünteti, ha nem látja indokoltnak annak folytatását, illetve megállapítja, hogy az eljárás alá vont ügyfél a törvénybe ütköző magatartás hiányában nem marasztalható el. A 73. § szerint a versenytanács akkor tűz ki tárgyalást, ha - egyebek mellett – a 72. § (1) a) pont szerinti intézkedésre „nincs szükség”. Szintén a 73. § az versenytanács előzetes álláspontjának megküldését tárgyalás kifizése esetére írja elő. E jogszabályi rendelkezések alapján nem kétséges, hogy amennyiben a vizsgáló által feltárt tényállás alapján nem látszik bizonyíthatónak a jogsértés és az eljárás további szakaszában sem várható újabb bizonyíték előkerülése, úgy a versenytanács tárgyalás kifizése nélkül is dönthet az eljárás megszüntetéséről. Jelen eljárásban a versenytanács

indokoltnak látta alkalmazni e fordulatot, tekintettel arra, hogy az eljárás alá vont vállalkozás a rendelkezésre álló bizonyítékok szerint nem folytat törvénybe ütköző magatartást.

41. A Tpvt. 77. § j) pontja alapján a Tpvt. 72. § (1) a) pontja szerinti – tárgyaláson kívüli - eljárás megszüntetés is érdemi határozatnak minősül. A jogorvoslati jogot ennek megfelelően a Tpvt. 83. § biztosítja.

Budapest, 2004. november 18.